proLékaře.cz | 19.11.2026

Dopis redakci

Vážená redakce,

dovolujeme si zaslat naši reakci na komentář MUDr. O. Fialy, Ph.D. k našemu článku *Genetika atypického parkinsonizmu* (Mikulicová et al, ČSNN 1/2017).

MUDr. O. Fiala, Ph.D. má pravdu v tom, že v popisech tří parkinsonských mutací v našem článku byla jako zdroj použita jeho práce zveřejněná v ČSNN 5/2009.

Jako vysvětlení si zde dovolujeme (s vědomím první autorky, tč. na rodičovské dovolené) uvést, že ve fázi přípravy rukopisu se musela první autorka nečekaně a náhle uchýlit do hospitalizační pracovní neschopnosti pro perakutně vzniklé komplikace očekávaného mateřství, proto požádala svou školitelku, aby jako korespondující autor odeslala práci k posouzení. Bohužel, ve výše zmíněné zdravotně rizikové situaci zřejmě došlo při dokončování rukopisu k tomu, že citace práce MUDr. O. Fialy, Ph.D. první autorce nešťastně vypadla a ve verzi zasílané k posouzení se neobjevila, což (opět bohužel) nebylo odhaleno ani při následné revizi.

Tato skutečnost nás velmi mrzí a hluboce se MUDr. O. Fialovi, Ph.D., se kterým řadu z nás pojí přátelské svazky, omlouváme. Doufáme, že naše omluva bude moci být otištěna ve formě errata v některém z dalších čísel ČSNN.

Chceme se zde však zároveň ohradit proti používání termínů „plagiátorství" či „plagiarizmus" ve spojitosti s výsledky naší práce, našimi jmény či našimi institucemi. Ničeho podobného jsme se nikdy nedopustili ani vědomě, ani nevědomě; proto již jen náznak takového obvinění nám připadá více než nepřípadný.

Vítáme proto návrh MUDr. O. Fialy, Ph.D., aby články procházely kontrolou shody textů (např. systém Masarykovy univerzity „Jako vejce vejci"). Domníváme se, že by to uvítali i budoucí autoři, kterým by to mohlo pomoci předejít podobným nedorozuměním jako je to, které redakce nyní řeší.

Děkujeme za pochopení jak MUDr. O. Fialovi, Ph.D., tak i redakční radě.

S pozdravem

MUDr. Lenka Mikulicová, v.r.
MUDr. Kateřina Menšíková, Ph.D., v.r.
MUDr. Tereza Bartoníková, v.r.
prof. MUDr. Petr Kaňovský, CSc., v.r.
MUDr. Lucie Tučková, v.r.
doc. RNDr. Radek Vodička, Ph.D., v.r.
doc. RNDr. Radek Vrtěl, Ph.D., v.r.

V Olomouci, 20. března 2017

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

v prvním letošním čísle našeho časopisu byl uveřejněn článek olomouckých kolegů (Mikulicová et al) *Genetika atypického parkinsonizmu* [1]. V čísle 2/2017 pak byl otištěn komentář kolegy Fialy, ve kterém upozornil na nápadnou shodu některých pasáží se svým článkem, otištěným v roce 2009 taktéž v našem časopise [2], a to aniž by byl jeho článek citován, nebo aniž by byl požádán o svolení s využitím těchto pasáží. Vyjádření olomouckých autorů se nám podařilo získat bohužel až po uzávěrce čísla 2/2017, proto je otištěno až v čísle současném.

Ve své reakci olomoučtí autoři přiznávají použití části práce kolegy Fialy jako zdroje pro jejich přehledný referát. Vynechání příslušné citace pak zdůvodňují technickým opomenutím, za které se kolegovi Fialovi současně omluvili. Ohrazují se také proti použití termínu „plagiátorství" „ve spojitosti s výsledky jejich práce, jejich jmény či jejich institucemi". „Plagiátorství" popisuje mezinárodní norma ČSN ISO 5127-2003 jako „představení duševního díla jiného autora, půjčeného nebo napodobeného vcelku nebo zčásti, jako svého vlastního" [3]. Například Masarykova univerzita na svých webových stránkách pro studenty uvádí, že „za plagiátorství lze považovat úmyslné kopírování cizího textu a jeho vydávání za vlastní, nedbalé nebo nepřesné citování použité literatury nebo opomenutí citace (byť neúmyslné) některého využitého zdroje" a současně upozorňuje své studenty, že „při vytváření odborných textů v rámci studia je proto nezbytné seznámit se s pravidly citační a publikační etiky" [4]. Názor na to, nakolik je na popis výše zmíněné situace možno použít termín „plagiátorství", nechť si tedy vytvoří vážení čtenáři sami.

Jak kolega Fiala, tak i olomoučtí autoři navrhují, aby redakce začala využívat některý ze softwarových systémů k odhalování plagiátů – olomoučtí autoři navrhují např. využití systému Masarykovy univerzity „Jako vejce vejci". Hlavním problémem zahraničních systémů je to, že většinou nezahrnují české texty. Některé z nich jsou navíc zpoplatněné a zavedení jejich rutinního využívání by zatížilo rozpočet časopisu a náklady by bylo nutno přenést na autory. Ponecháme tedy nadále na nich samých, zda některý z dostupných antiplagiátorských systémů individuálně využijí před zasláním článku do našeho časopisu. Kdyby např. olomoučtí autoři využili ke kontrole svého článku platformu Odevzdej.cz, volně přístupnou z jim tak dobře známého webu Masarykovy univerzity a určenou primárně na odhalování plagiátů v seminárních pracích, zjistili by, že jejich článek [1] vykazuje celkovou podobnost 8 %, a to 5 % s dizertační prací kolegy Fialy *Genetika a fenotypová cha-*

proLékaře.cz | 19.11.2026

rakteristika Parkinsonovy nemoci s časným začátkem [5].

Závěrem lze obecně souhlasit s názorem kolegy Fialy, že „plagiátorství a nedodržení citační etiky, byť by se jednalo o neúmyslné opomenutí, je poměrně závažným akademickým prohřeškem, který vždy vnáší stín pochybnosti nad věrohodností, originalitou a korektností autory publikovaných prací" [2]. Současně je nutno zdůraznit, že plnou zodpovědnost za integritu práce nabídnuté k publikaci nese korespondující autorka, kterou byla ve výše zmíněném případě MUDr. K. Menšíková [1]. Redakce do budoucna věří, že autoři publikující v České a slovenské neurologii a neurochirurgii budou striktně dodržovat pravidla publikační etiky a že se podobnými prohřešky v našem časopise již nebudeme muset zabývat.

Roman Herzig
šéfredaktor časopisu

Literatura

1. Mikulicová L, Menšíková K, Bartoníková T, et al. Genetika atypického parkinsonizmu. Cesk Slov Neurol N 2017;80/113(1):34–42.
2. Fiala O, Růžička E. Genetika Parkinsonovy nemoci. Cesk Slov Neurol N 2009;72/105(5):419–28.
3. Plagiát. [accessed 2017 May 11]. Dostupné z URL: https://cs.wikipedia.org/wiki/Plagi%C3%A1t.
4. Odhalování plagiátů na MU. [accessed 2017 May 11]. Dostupné z URL: https://www.muni.cz/studenti/predpisy/plagiatorstvi.
5. Fiala O. Genetika a fenotypová charakteristika Parkinsonovy nemoci s časným začátkem. [dizertace]. Praha: 1. LF UK 2014.